

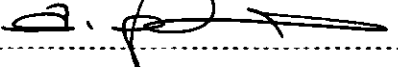
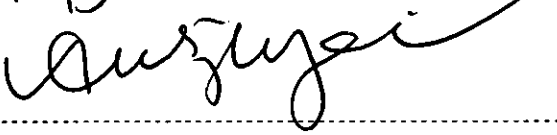

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 8/3/2022
Sayı : 185

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederiz.

Ramazan Can Kırsekkale Mv 	 İsmail BİLEN Manisa Milletvekili
Mecid NASIR İzmir Mv 	Abdullah GÜLER İstanbul Mv.
Ali Özkaya Afyonkarahisar Mv. 	

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Adalet
Esas Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Tarih: 8 Mart 2022	Esas No: 2/4260

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LİĐI
0 8 Mart 2022
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
0 8 Mart 2022
No. 979643
EBYS'ye AKTARILMIŐTIR

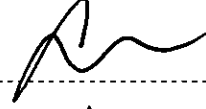
Ferit KAYINCI
Gorum Mv.

Ahmet AKAY
Samsun Mv.

Aee

Pelin YAĞCI
Bilecik Milletvekili
Pelin Yağcı

Selma Özkaya ESER
Kocaeli Mv.

Yasin UĞUR
Burdur Mv.
Yasin Uğur

Şeyda ÖRSÖY
İstanbul Milletvekili

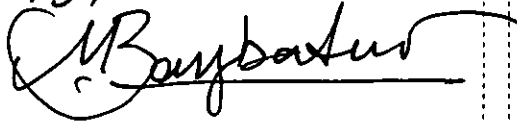
İsmail ÇİNEĞ
Uşak Mv.
İsmail Çineğ

M. Saif KIRAZOĞLU
Gaziantep Mv.

Murat BAYBATUR
Manisa Mv.

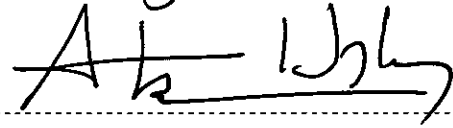
Radife Sezer KATIRCIÖZ
Kocaeli Mv.

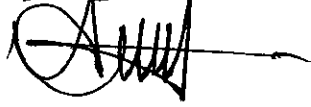

Mustafa Levent
Karajıncası
Amasya

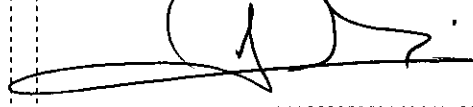
Atay USLU
Antalya Milletvekili

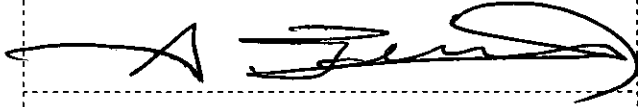
Ali Cumhur TAŞKIN
MERSİN M.V.

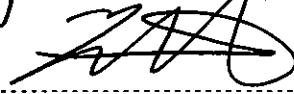
İlyas SEKER
KEÇİÖZ M.V.

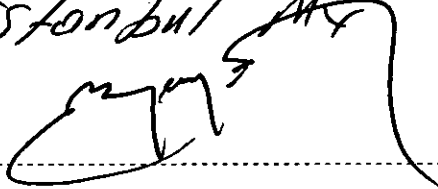
Ahmet Berat GONKAR
İstanbul M.V.

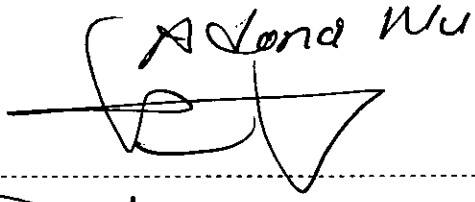
Cihan Pektaş
Gümüşhanev M.V.

Erol KAYA
İstanbul M.V.

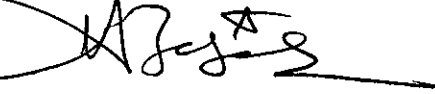

Ahmet Anblıci

Adana M.V.

Fatma Betül SAYAN KAYA
İstanbul Milletvekili

Yusuf BAKER
Yozgat M.V.

Hacı Ahmet Örsün
Konya M.V.

(Örsün)

Rümeysa Kadak
İstanbul Milletvekili

ŞİRİN ÜNAL
İST. M.V.

Ünal

JÜLİDE SARIROĞLU
ADANA M.V.

Jülide

Tahir Akyürek
Konya M.V.

GENEL GEREKÇE

Tüketicinin korunması kavramı, modern anlamda 1960'lı yıllardan sonra dünyada ivme kazanmış olup, ülkemizde de 1982 Anayasasının 172 nci maddesi ile Devlete tüketicileri koruyucu tedbirleri alma görevi verilmiştir.

1995 yılına gelinceye kadar tüketicinin korunması konusu genel hukuk kuralları çerçevesinde ele alınmıştır. Ancak değişen ve gelişen satış teknikleri ile büyüyen ve kurumsallaşan firmalar karşısında uygulanan genel hukuk kuralları, tüketicileri koruma konusunda yetersiz kalmıştır. Bu nedenle, ülkemizde ilk defa 1995 yılında çıkarılan 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, tüketicileri koruma altına alan özel bir yasa olarak ayrı bir önem taşımaktadır.

4077 sayılı Kanunda 2003 yılında kapsamlı bir değişikliğe gidilerek tüketicilere yeni haklar sağlanmış, 2014 yılında ise söz konusu Kanun yürürlükten kaldırılarak tüketicilerin korunma alanını genişleten 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun yürürlüğe girmiştir. Ancak, geline süreçte tüketicinin korunması konusunun çok dinamik bir alan olması, ülkemizde ve dünyada ticaret hayatında çok hızlı bir değişim ve gelişim yaşanması nedeniyle, mevcut 6502 sayılı Kanunda da değişiklik ihtiyacı hasıl olmuştur.

Bu çerçevede hazırlanan Kanun Teklifi ile tüketicileri daha ileri seviyede korumaya yönelik tedbirlerin alınması, tüketicilerin hak arama yollarının kolaylaştırılması, tüketicilerin bilgilendirilmesine ağırlık verilmesi ile orantılılık, ölçülülük ve caydırıcılık ilkeleri gözetilerek ceza sisteminin yeniden düzenlenmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda aşağıda yer alan konulara ilişkin olarak Kanunda değişiklik yapılması öngörülmektedir.

Tüketici ve konut kredilerinde tüketicilere ihtiyaç duymadıkları sigorta ve diğer yan ürün ve hizmetlerin kredi kullanım şartı olarak sunulmasının sınırlanması, kredili mevduat hesabı, kredi kartı gibi belirsiz süreli tüketici kredilerinde faiz oranında tüketici lehine değişikliklerin derhal uygulanabilmesi, tüketici kredilerinde kredi borcunun tamamının erken ödenmesi halinde bildirim aranmaksızın cayma hükümlerinin uygulanarak tüketicilerin ödedikleri ücret ve masrafların iadesi ile kredi nedeniyle katlandıkları maliyetin azaltılması hususları öngörülmektedir.

Taksitle satış sözleşmelerinde temerrüt durumunda kalan borcun tümünün muaccel kılınmasına ilişkin koşullar Türk Borçlar Kanunuyla uyumlu ve tüketici lehine olacak şekilde değiştirilmektedir.

Mesafeli sözleşmelerin büyük bir kısmının e-ticaret platformu olarak faaliyet gösteren aracı hizmet sağlayıcılar üzerinden gerçekleştirilmekte olduğu hususu da dikkate alınarak bunların aracılık ettikleri mesafeli sözleşmelerden dolayı tüketicilere karşı sorumlulukları düzenlenmektedir.

Ön ödemeli olarak satılan konutların sözleşmede belirlenen tarihte tüketicilere teslim edilmesi zorunlu hale getirilmekte, büyük ölçekli konut projelerinde inşaatın tamamlanması çok uzun süreler alabildiği için ön ödemeli olarak satılan konutların tüketicilere azami teslim süresi kırk sekiz aya çıkarılmaktadır.

Devre tatil satışlarında yaşanan mağduriyetlerin önlenmesi amacıyla devre tatil sözleşmelerinin kapsamı ile düzenlenme usul ve esasları açıklığa kavuşturulmakta, ön ödemeli devre tatil satışı yasaklanmakta ve şahsi hakka konu devre tatile ilişkin süre sınırı getirilmektedir.

Ekonomik ömrü tamamlanmamış ürünlerin donanım, yazılım veya fiziki özelliklerinde iyileştirme yapılarak tekrar ekonomiye kazandırılması hedeflenmektedir. Servis istasyonlarına ilişkin yetkili ve özel servis ayırımının tüketicileri bilgilendirecek şekilde yapılması öngörülmektedir. Garanti süresi bittikten sonra yedek parçanın temin edilememesi, servis istasyonunun bulunmaması gibi sebeplerle satış sonrası hizmetin verilmediği durumlarda

tüketicilere, üretici ve ithalatçıdan zararının tazmin edilmesini talep edebilme hakkı getirilmektedir.

Tüketici uyuşmazlıklarının adil, hızlı, basit ve en düşük kaynakla çözümü için kolay ulaşılabilir yargı dışı karar merci olarak kurulan tüketici hakem heyetlerinde etkinlik ve verimliliği arttıracak ve daha fazla tüketici işlemi kapsayacak düzenlemeler yapılmaktadır.

Kanuna aykırılık halleri için öngörölmüş bazı idari para cezaları, fiilin ağırlığı, failin kusuru ve ekonomik durumu dikkate alınarak ve orantılılık, ölçölölük ve caydırıcılık ilkeleri gözetilerek yeniden düzenlenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 6502 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle, taksitli satış sözleşmelerinde tüketicinin temerrüde düşmesi halinde kalan borcun tamamının muaccel hale gelmesine ilişkin olarak, tüketiciye daha fazla koruma sağlayan 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununa uyumlu olacak şekilde değişiklik yapılmaktadır. Bu kapsamda, taksitle satış sözleşmelerinde tüketicinin kalan borcunun tümünün ifasının talep edilmesi için fıkroda yer alan diğer şartların yanı sıra kalan borç yerine sözleşmede yer alan bedelin dikkate alınmasına yönelik tüketici lehine düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 2- 6502 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasında tüketicilere kredi sözleşmesinden on dört gün içinde cayma hakkı tanınmaktadır. Cayma hakkını kullanan tüketicilerden; anapara, krediden yararlanan süreye isabet eden işlemlerle faiz ile kamu kurumları veya üçüncü kişilere ödenmiş olan ücretler dışında herhangi bir bedel talep edilememektedir. Dolayısıyla cayma hakkını kullanan tüketicilerden kredi veren tahsil ettiği tahsis ücreti gibi ücretlerin iade edilmesi gerekmektedir. Tüketicilerin cayma bildiriminde bulunmaksızın cayma süresi içerisinde kredi borcunun tamamını erken ödeyerek kapatmaları durumunda kredi veren cayma bildirimini olmadığı için tahsis ücreti gibi aldığı ücretlerin iadesini yapmamaktadır. Değişiklik ile cayma süresi içerisinde kredi borcunun tamamını erken ödeyen tüketicilerin de cayma hakkını kullandıkları kabul edilerek, iadesi gerekli ücretlerin de iadesinin sağlanması ve tüketicilerin ekonomik menfaatinin korunması amaçlanmaktadır.

MADDE 3- 6502 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin mevcut ikinci fıkrası uyarınca faiz oranının düşürülmesi durumunda söz konusu değişikliğin yürürlüğe girmesi için otuz gün öncesinde tüketiciye bildirimde bulunulması zorunludur. Yapılan değişiklik ile kredi kartı veya kredili mevduat hesabı gibi belirsiz süreli kredi sözleşmelerinde, 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun sözleşme değişikliklerine ilişkin maddesiyle uygulama birliği sağlamak ve faiz oranındaki indirim tüketici lehine olması nedeniyle yürürlüğe girmesi için otuz gün öncesinde bildirim yapılması şartı kaldırılarak, söz konusu şart sadece faiz oranı artırımını kapsayacak şekilde değiştirilmektedir.

MADDE 4- Madde ile 6502 sayılı Kanunun tüketici kredilerine sigorta yaptırılmasını düzenleyen 29 uncu maddesi “Sigorta, yan finansal ürün ve hizmet sunumu” başlığı ile yeniden düzenlenmektedir. Bu kapsamda, maddenin birinci fıkrasında sigortacılık mevzuatı ile kavram birliğinin sağlanması için mevcut hükümden yer alan “kredi ile ilgili sigorta” ifadesi “kredi bağlantılı sigorta” şeklinde değiştirilmektedir. Ayrıca kredi bağlantılı sigortanın kredi ile bir paket oluşturacak şekilde tüketiciye sunulabilmesi için sigortasız kredi seçeneğinin de tüketiciye teklif edilmesi zorunluluğu getirilmektedir.

Mevcut maddenin birinci fıkrasında yer alan tüketicinin istediği sigorta şirketinden gerekli şartları sağlayan teminatı sunmasına ilişkin hüküm değiştirilen maddenin ikinci fıkrası ile aynı şekilde düzenlenmektedir. Ayrıca kredi bağlantılı sigortanın ancak kredi borcunun geri ödenmesinin teminatını sağlamak üzere kredi ile bir paket oluşturacak şekilde sunulabileceğine ilişkin tüketiciyi koruyucu bir sınırlama getirilmektedir.

Üçüncü fıkra ile tüketicinin indirimli faiz oranına sahip kredi seçeneğinden yararlanabilmesi için ihtiyacı olmayan, yararlanmayacağı ya da kurumsal müşterilere sunulan yan ürün veya hizmetleri almak zorunda bırakılması önlenerek kredi nedeni ile katlanmak zorunda olduğu maliyetlerin ve bundan çıkan uyuşmazlıkların azaltılması hedeflenmektedir. Buna göre, tüketici kredisi sözleşmesi kurulmasının kredi ile ilgili olanlar hariç olmak üzere yan finansal ürün ve hizmetlerin satın alınması şartına bağlanması yasaklanmaktadır.

MADDE 5- Madde ile 6502 sayılı Kanunun konut finansmanı sözleşmelerine sigorta yaptırılmasını düzenleyen 38 inci maddesi “Sigorta, yan finansal ürün ve hizmet sunumu” başlığı ile yeniden düzenlenmektedir. Bu kapsamda, maddenin birinci fıkrasında sigortacılık mevzuatı ile kavram birliğinin sağlanması için mevcut hükümdede yer alan “kredi ile ilgili sigorta” ifadesi “kredi bağlantılı sigorta” şeklinde değiştirilmektedir. Ayrıca konut finansmanı kapsamında kredi bağlantılı sigortanın kredi ile bir paket oluşturacak şekilde tüketiciye sunulabilmesi için sigortasız kredi seçeneğinin de tüketiciye teklif edilmesi zorunluluğu getirilmektedir.

Mevcut maddenin birinci fıkrasında yer alan tüketicinin istediği sigorta şirketinden gerekli şartları sağlayan teminatı sunmasına ilişkin hüküm değiştirilen maddenin ikinci fıkrası ile aynı şekilde düzenlenmektedir. Ayrıca konut finansmanı kapsamında kredi bağlantılı sigortanın ancak kredi borcunun geri ödenmesinin teminatını sağlamak üzere kredi ile bir paket oluşturacak şekilde sunulabileceğine ilişkin tüketiciyi koruyucu bir sınırlama getirilmektedir.

Üçüncü fıkra ile tüketicinin indirimli faiz oranına sahip konut finansmanı kapsamında kredi seçeneğinden yararlanabilmesi için ihtiyacı olmayan, yararlanmayacağı ya da kurumsal müşterilere sunulan yan ürün veya hizmetleri almak zorunda bırakılması önlenerek kredi nedeni ile katlanmak zorunda olduğu maliyetlerin ve bundan çıkan uyuşmazlıkların azaltılması hedeflenmektedir. Buna göre, konut finansmanı sözleşmesi kurulmasının kredi ile ilgili olanlar hariç olmak üzere yan finansal ürün ve hizmetlerin satın alınması şartına bağlanması yasaklanmaktadır.

MADDE 6- Kanunda ön ödemeli konutların azami teslim süresi belirlenmesine karşın sözleşmede belirlenen teslim süresinin ihlal edilmesine ilişkin herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu durumun, tüketicinin ekonomik çıkarını zedelediği, tüketicinin satın alma kararını etkilediği ve haksız ticari uygulamaya neden olduğu değerlendirildiğinden, 6502 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle sözleşmede belirlenen teslim tarihine uyulması zorunlu hale getirilmektedir. Diğer taraftan, büyük ölçekli ön ödemeli konut projelerinde inşaatın tamamlanması çok uzun süreler alabildiği için ön ödemeli olarak tüketicilere satılan konutun azami teslim süresi kırk sekiz aya çıkarılmaktadır.

MADDE 7- 6502 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yapılan değişiklik ile başta mobilya olmak üzere niteliği itibarıyla farklılık arz edebilen ve tüketicilerin özel istek ve ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanan malların tesliminin, tüketicinin bilgilendirilmesi ve onayı ile mesafeli sözleşmelerde genel kural olan otuz günde teslim veya ifa edilme yükümlülüğünden istisna tutulmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin beşinci fıkrasında yapılan değişiklik ile aracı hizmet sağlayıcılara; mesafeli sözleşmelere ilişkin olarak yönetmelikle belirlenen hususlara dair tüketicilerin bildirim ve taleplerini iletebilecekleri ve söz konusu hususları takip edebilecekleri kesintisiz bir sistemi kurma yükümlülüğü getirilmektedir.

6502 sayılı Kanunun mesafeli sözleşmeleri düzenleyen 48 inci maddesinde satıcı ve sağlayıcıların tüketicilere karşı yükümlülükleri ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Bilişim sistemlerinde yaşanan gelişmeler, teknolojiye erişim kolaylığı, dijitalleşmenin sağladığı işlem hızı ve maliyetinin azalması ile korona virüs salgınının etkileri ülkemiz de dahil olmak üzere tüm dünyada e-ticaret hacminde büyük artışa neden olmuştur. Bu durum, satıcı ve ürün sayısının çok ve çeşitli olması, kurumsal yapıları, kampanya ve indirimlerin sürekli ve yaygın olması özellikleri ile birlikte tüketicilerin taraf olduğu mesafeli sözleşmelerin büyük bir kısmının aracı hizmet sağlayıcı olarak faaliyet gösteren e-ticaret platformlarında gerçekleşmesine neden olmuştur. E-ticaret sektöründe yaşanan bu değişim dikkate alınarak 48 inci maddeye eklenen altıncı fıkra ile platformlar aracılığı ile tüketicilerin taraf olduğu mesafeli sözleşmelere ilişkin olarak aracı hizmet sağlayıcılara sorumluluklar getirilmektedir. Bu

kapsamda, maddeye eklenen altıncı fıkranın;

(a) bendi ile aracı hizmet sağlayıcıların aracılık ettikleri mesafeli sözleşmelere ilişkin olarak satıcı veya sağlayıcı adına ve hesabına tüketicilere yaptıkları ön bilgilendirme, ön bilgilendirmenin teyidi ve onayına ilişkin işlemlerden, işlemi yapan olarak satıcı veya sağlayıcı ile birlikte müteselsil sorumlu oldukları,

(b) bendi ile tüketicinin bilgilendirilmesine ilişkin yönetmelikte düzenlenen ön bilgilendirmede bulunması zorunlu unsurlardaki eksikliklerin aracı hizmet sağlayıcıdan kaynaklanması durumunda sorumluluğun aracı hizmet sağlayıcıda olduğu,

(c) bendi ile mesafeli sözleşmelere ilişkin işlemlerin yapıldığı platformu kuran ve işleten olarak aracı hizmet sağlayıcıların aracılık edilen işlemlere ilişkin kayıtları tutma ve ilgililere verme yükümlülüğü,

(ç) bendi ile aracı hizmet sağlayıcıların, satıcı veya sağlayıcılar ile olan sözleşmelerine uymaması nedeni ile bu maddede yer alan düzenlemelere aykırılığa neden olmaları durumunda, aykırılık teşkil eden her bir işlemde sorumlu oldukları,

(d) bendi ile aracı hizmet sağlayıcıların; aracılık edilen mesafeli sözleşmelerin bedel tahsilatına da aracılık etmeleri durumunda, Kanunda düzenlenen ayıba ilişkin sorumluluk halleri ile teslim veya ifa sonrası bedelin satıcıya veya sağlayıcıya aktarıldığı durumlar dışında bedel kendilerinde kaldığı sürece teslim veya ifa ile cayma hakkının kullanımında satıcı veya sağlayıcı ile birlikte tüketicilere karşı müteselsil sorumlu oldukları,

(e) bendi ile aracı hizmet sağlayıcıların, satıcı veya sağlayıcı onayı olmaksızın düzenledikleri kampanya ve indirimler ile satıcı veya sağlayıcı adına kurulmasına aracılık ettikleri mesafeli sözleşmelere ilişkin olarak; tedarik edememe, stok yetersizliği gibi nedenler ile sözleşme konusu mal ya da hizmetin hiç ya da gereği gibi teslim veya ifa edilememesine neden olmaları durumundan sorumlu oldukları,

(f) bendi ile teslim veya ifa zamanı gibi tüketicinin alışveriş tercihinde ve satın alma sonrasında fesih hakkının kullanımında önemli bir etkisi olan reklamlarında taahhüt edilen bilgilerin tüketiciye yapılan ön bilgilendirme ile uyumlu olması ve ispatına ilişkin sorumlu oldukları,

düzenlenmektedir.

Maddenin yedinci fıkrası olarak teselsül ettirilen mevcut altıncı fıkrada yapılan değişiklik ile mesafeli sözleşme kurulmasına aracılık eden aracı hizmet sağlayıcılarının sorumluluk ve yükümlülüklerine ilişkin yönetmelikle düzenleme yetkisi verilmektedir.

MADDE 8- 6502 sayılı Kanununun 50 nci maddesinin ikinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle, devre tatil sözleşmelerinin kapsamı ile düzenlenme usul ve esaslarının açıklığa kavuşturulması amaçlanmaktadır. Öncelikle devre tatil satışının finansal kiralama ile yapılması durumunda da devre tatil sözleşmelerine ilişkin Kanun hükümlerinin uygulanması gerektiği açıkça vurgulanmaktadır. Diğer taraftan, devre tatil sözleşmeleri ile dönemsel tatil hakkı, şahsi hak niteliğinde sunulabildiği gibi devre mülk hakkı veren sözleşmelerde olduğu gibi müşterek mülkiyet payına bağlı olarak aynı hak niteliğinde de sunulabilmektedir. Devre mülk hakkı 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun 57 nci ve devamı maddelerinde düzenlenmiş olup, uygulamada satıcılar söz konusu düzenlemenin getirdiği yükümlülüklerden kaçınmak amacıyla, dönem mülk, paylı mülkiyet, hisseli gayrimenkul satışı ve benzeri isimler altında müşterek mülkiyet payına bağlı olarak aynı hakka konu devre tatil satışı yapmakta ve hukuken devre mülk sözleşmesi niteliğini haiz olmayan sözleşmelerle devre mülk hakkı tanındığı algısı oluşturarak tüketici mağduriyetlerine neden olmaktadır. Bu çerçevede, tüketicilerin haklarının daha kapsamlı bir biçimde korunabilmesi amacıyla aynı hakka konu devre tatil sözleşmelerinin sadece Kat Mülkiyeti Kanununda belirtilen usul ve esaslar kapsamında devre mülk sözleşmesi şeklinde kurulması zorunlu kılınmaktadır. Ayrıca kooperatif veya ticaret şirketi ortaklığı ya da dernek veya vakıf üyeliği suretiyle devre tatil hakkı tanınması yasaklanarak, Kanunun getirdiği

korumadan tüketicilerin yararlanması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte, paravan şirketler kurularak tüketicilerin mağdur edilmesinin engellenmesi amacıyla devre tatile konu mal üzerinde aynı hak sahibi olmayanların devre mülk veya devre tatil satışı yapması yasaklanmaktadır.

Maddenin altıncı fıkrasında yapılan düzenlemeyle, tüketicinin devre tatil sözleşmesinden cayma hakkını daha kolay kullanabilmesi için getirilmiş olan cayma süresi içinde tüketiciden ödeme veya borçlandırıcı belge alma yasağı aynı hakka konu devre tatil sözleşmesi olan devre mülk sözleşmelerini de kapsayacak şekilde genişletilmek suretiyle, bu tür sözleşmelerde yoğunlaşan cayma hakkının kullanımına ilişkin sorunların azaltılması amaçlanmaktadır. Ayrıca bu amaç doğrultusunda söz konusu yasağın ihlali halinde, tüketicilere ödemelerinin derhal iade edileceği ve tüketiciyi borç altına sokan her türlü belgenin tüketici yönünden geçersiz olacağı düzenlenmektedir.

Maddenin sekizinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle, tüketicinin aynı hakka konu bir taşınmazın satış bedelini veya şahsi hakka konu taşınmazın kullanım hakkı bedelini önceden peşin veya taksitle ödemeyi, satıcı veya sağlayıcının da bedelin tamamen veya kısmen ödenmesinden sonra taşınmazı ya da kullanım hakkını tüketiciye devir veya teslim etmeyi üstlendiği ön ödemeli devre tatil satışlarında yaşanan tüketici mağduriyetlerinin önlenmesi, sistemin iyi işlememesi nedeniyle tamamlanamayan ve atıl halde kalan tesislerden dolayı yaşanan milli servet kaybının önlenmesi ve kaynakların daha sağlıklı yatırımlara yönlendirilmesi amacıyla ön ödemeli usulle devre mülk ve şahsi hakka konu devre tatil satışı yasaklanmakta ve bu tür satışlara ilişkin hükümler yürürlükten kaldırılmaktadır.

Maddenin dokuzuncu fıkrasında yapılan düzenlemeyle, halihazırda çok uzun süreler için kurulabilen şahsi hakka konu sözleşmelerde, zamanla tesisinin eskimesi, hizmetlerin beklenen nitelikte sunulmaması gibi sorunların sıklıkla yaşandığı göz önünde bulundurularak, şahsi hakka konu devre tatil sözleşmelerinde azami süre sınırı getirilmekte, bakım ve onarım işlemleri yapılmayan tesislerde tüketicilere ayıplı hizmet sunulmasının engellenmesi amaçlanmaktadır. Öte yandan yapılan düzenlemeyle getirilen on yıllık süre sınırının, Türk Borçlar Kanununun 347 nci maddesinde yer alan belirsiz süreli kira sözleşmelerinin 10 yılın dolmasının ardından feshedebileceğine ilişkin düzenlemedeki on yıllık süre ile paralellik arz edeceği değerlendirilmektedir.

Maddenin onuncu fıkrasında yapılan düzenlemeyle, tüketicilerin şahsi hakka konu devre tatil sözleşmelerinden kaynaklanan tatil hakkını kullanmadığında, sağlayıcının devre tatil ünitesinde üçüncü kişilere tatil imkânı sunabildiği göz önüne alınarak, bu gibi bir durumda devre tatil hakkını belirli bir dönem için kullanmayacağını tatil hakkının başlayacağı günden en az doksan gün önce sağlayıcıya bildiren tüketicilerden, o dönem için herhangi bir isim altında aidat veya benzeri bir ücret veya bedel talep edilmesi yasaklanmaktadır.

Maddenin on birinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle, ön ödemeli devre tatil satışının yasaklanması sebebiyle yönetmelik yetkisine ilişkin hüküm değiştirilmektedir.

MADDE 9- 21. yüzyıl, dijital ve yeşil dönüşümü küresel gündemin merkezine taşımıştır. Özellikle elektronik ürünlerde meydana gelen hızlı değişim ve dönüşüm karşısında sürdürülebilir ve etkin bir kaynak yönetimi için tasarruf odaklı bir tüketim anlayışının yerleşmesi gerekmektedir. Bu çerçevede 6502 sayılı Kanuna eklenen 57/A maddesi ile ekonomik ömrü tamamlanmamış ürünlerin donanım, yazılım veya fiziki özelliklerinde iyileştirme yapılarak tekrar ekonomiye kazandırılması hedeflenmektedir. Diğer taraftan yapılan düzenlemenin dış ticaret ve arz talep dengesi bakımından ülke ekonomimize olumlu katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Maddenin birinci fıkrası ile yenilenmiş ürünlerin tanımı yapılmaktadır. İkinci fıkrasında bu ürünlere asgari bir yıl garanti verilmesi zorunluğu getirilmekte, ayrıca özelliği nedeniyle bazı malların garanti şartlarının kilometre, saat ve adet gibi başka bir ölçü birimi ile

belirlenebilmesine ilişkin Ticaret Bakanlığına yetki verilmektedir. Üçüncü fıkrada özellikle kullanılmış cep telefonu, bilgisayar ve tablet gibi yönetmelikle belirlenecek ürünlerde tüketicilerin daha güvenli alışveriş yapmalarını sağlamak amacıyla bu tür ürünlerin yenilenmiş ürün olarak satılabilmesi için nitelikleri Ticaret Bakanlığınca belirlenen ve yetkilendirilen yenileme merkezlerinde yenilenmesi şartı getirilmektedir. Dördüncü fıkrada yenileme merkezlerine Bakanlıktan yetki belgesi alma zorunluluğu getirilmektedir. Beşinci fıkrada yenileme işlemi yapılacak kullanılmış cep telefonu gibi ürünlerin Merkezi Cihaz Kayıt Sistemine kayıtlı ve kullanılmış olup olmadığının tespitine ilişkin Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu kayıtlarından doğrulama yapılmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır. Altıncı fıkrasında ise yenilenmiş ürün, yenileme merkezi ve diğer uygulama usul ve esaslarına ilişkin hususların yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 10- 6502 sayılı Kanununun 58 inci maddesinin ikinci fıkrasına eklenen ibare ile tüketicilerin, firmaların doğru ve güncel yetkili servis istasyonu bilgilerine ulaşabilmeleri, herhangi bir aldatıcı uygulama nedeniyle mağdur olmamaları amacıyla üretici ve ithalatçılara, tüm yetkili servis istasyonlarına ilişkin bilgilerini Ticaret Bakanlığınca kurulan sisteme kaydetme zorunluluğu getirilmektedir.

Beşinci fıkraya eklenen cümle ile yetkili servis istasyonları dışında tüketicilere hizmet sunan özel servis istasyonlarının yetkili servis istasyonu algısı oluşturacak şekilde hizmet vermesinin önlenmesini teminen özel servis istasyonlarına servis fişi, tabela ve broşür gibi her türlü tanıtım ve faaliyetlerinde “özel servis” ibaresi kullanma zorunluluğu getirilmektedir.

58 inci maddenin birinci fıkrası malın kullanım ömrü boyunca satış sonrası hizmet verilmesini zorunlu kılmaktadır. Ancak uygulamada garanti süresi bittikten sonra yedek parçanın temin edilememesi, servis istasyonunun bulunmaması gibi sebeplerle satış sonrası hizmetin vermediği ve tüketicilerin mağduriyet yaşadığı durumlar oluşabilmektedir. Bu mağduriyetlerin önlenmesi amacıyla değiştirilen yedinci fıkra ile tüketicilere, üretici ve ithalatçılardan Bakanlıkça belirlenen kullanım ömrü süresince mala ilişkin satış sonrası hizmetin sağlanmaması durumunda zararın tazminini talep etme hakkı getirilmektedir.

Maddeye eklenen sekizinci fıkra ile satış sonrası hizmet sunulması zorunlu olan mallar, asgari servis istasyonu sayısı, servis istasyonlarının sorumlulukları ve azami tamir sürelerinin yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 11- 6502 sayılı Kanununun 63 üncü maddesinin beşinci fıkrasında yapılan değişiklikle Reklam Kurulu Başkanının toplantıya katılmadığı hallerde ilgili genel müdür yardımcısının Kurula başkanlık yapacağı hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 12- Tüketici uyuşmazlıklarının adil, hızlı, basit ve olabilecek en az masrafla çözüme bağlanması amacıyla kolay ulaşılabilir şekilde yargı dışı karar merci olarak tüketici hakem heyetleri teşkil edilmiştir. Tüketici hakem heyetleri kuruldukları 1995 yılından bugüne yaklaşık 16 milyon başvuruyu karara bağlayarak ülkemiz yargı teşkilatının üzerindeki iş yükünü önemli ölçüde azaltmıştır. Tüketici hakem heyetlerinin, işlem yoğunluğu, usul ekonomisi ve benzeri hususlar göz önünde bulundurularak erişilebilir, hakkaniyetli ve kaliteli hizmet sunumu, personel ve kaynakların etkin kullanımı, ihtisaslaşma ölçeğinden azami faydalanma gibi amaçlarla yetki alanları ile iş bölümünün yeniden belirlenmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu kapsamda, 6502 sayılı Kanununun 66 ncı maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle Ticaret Bakanlığına tüketici hakem heyetlerini oluşturmanın yanı sıra bunların yetki alanları ile iş bölümünü belirlemeye yönelik yetki verilmektedir.

MADDE 13- 6502 sayılı Kanununun 68 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2022 yılı için 10.280 Türk Lirasının altındaki uyuşmazlıklara ilçe tüketici hakem heyetleri, 10.280 Türk Lirası ile 15.430 Türk Lirası arasındaki uyuşmazlıklara ise büyükşehir statüsünde bulunan illerdeki il tüketici hakem heyetleri bakmaktadır. Bu durum ilçe tüketici hakem heyetlerinde başvuru yoğunluğunun daha fazla olmasına ve büyükşehir olan illerdeki il tüketici hakem heyetlerinin hedeflenen verimlilikte çalışmamasına neden olduğundan birinci fıkrada yapılan değişiklikle tüketici hakem heyetlerinin iş durumu dikkate alınarak verimli ve etkin çalışmasının sağlanması amacı ile düzenleme yapılmaktadır.

Diğer taraftan, 2022 yılı itibarıyla değeri 15.430 Türk Lirasının altında bulunan uyuşmazlıklarda tüketici hakem heyetleri görevli iken; yapılan değişiklikle daha fazla sayıda uyuşmazlığın hızlı, basit ve olabilecek en az masrafla çözüme bağlanması amacıyla parasal değer 30.000 Türk Lirasına yükseltilmektedir.

Tüketici hakem heyeti yetki alanlarının yeniden belirlenmesi sonrasında tüketici hakem heyetlerinin erişilebilir olması büyük önem arz etmektedir. Bunu teminen üçüncü fıkrada yapılan değişiklikle, tüketicinin yerleşim yeri veya tüketici işleminin yapıldığı yerde tüketici hakem heyetinin bulunmaması halinde tüketicinin herhangi bir hak kaybına uğramadan o yer kaymakamlıklarına başvuru yapılabilmesine imkan sağlanmaktadır. Yapılan bu başvurular, kaymakamlıklarca gereği yapılmak üzere yetkili tüketici hakem heyetine iletilecektir.

Dördüncü fıkrada yapılan değişiklik ile tüketici hakem heyetlerine yapılan başvurularda esas alınan parasal sınırlarda her yıl yapılacak yeniden değerlemelerde bin Türk Lirasının küsurunun dikkate alınmaması düzenlenmektedir.

MADDE 14- 6502 sayılı Kanununun 70 inci maddesinin birinci fıkrasının değiştirilen birinci cümlesi ile tüketici hakem heyetleri tarafından verilen kararların bağlayıcılığının il ya da ilçe tüketici hakem heyeti olması bakımından farklılık bulunmadığından, anılan cümlede yer alan “il ve ilçe” ifadesi metinden çıkarılmaktadır.

640 sayılı Gümrük Personeli ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 40/A maddesi uyarınca 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 107/A maddesinin uygulanmaya başlanması neticesinde tüketici hakem heyetlerinin bilgi ve belge isteme yazıları ile diğer yazışmalarının ve kararlarının görülen uyuşmazlığın tarafları veya vekillerine elektronik ortamda tebliğine olanak sağlanmıştır. Bu kapsamda hem posta yolu ile tebligat yapılması sırasında yaşanan aksaklıkların giderilmesi ve beklenen sürelerin kısaltılması hem de tüketici hakem heyetlerinin posta/tebligat giderlerinin azaltılması sağlanmıştır. Bu alanda bir yılda yaklaşık 10 milyon Türk Lirası tasarruf yapılmıştır. Bu kapsamda, ikinci fıkrada yapılan değişiklik ile 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede yer verilen düzenlemenin 6502 sayılı Kanuna aktarılması amaçlanmaktadır.

Halihazırda taraflar, tüketici hakem heyeti kararlarına karşı tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde tüketici hakem heyetinin bulunduğu yerdeki tüketici mahkemesine itiraz edebilmektedir. Üçüncü fıkrada yapılan değişiklikle, itirazın tüketici hakem heyetinin bulunduğu yerdeki mahkemeye yapılmasının yanında tüketicinin yerleşim yerinin bulunduğu yer mahkemesinin de yetkili olması düzenlenmektedir. Böylece itiraz sürecinde tüketicilerin tüketici mahkemesine erişiminin kolaylaştırılması amaçlanmaktadır.

6502 sayılı Kanununun 69 uncu maddesinde tüketici hakem heyetlerinin önlerine gelen uyuşmazlıkları incelerken her türlü bilgi ve belgeyi taraflardan isteyebileceği hükme bağlanmıştır. İstenilen bilgi ve belgelerin sunulmaması halinde dosyadaki mevcut bilgi ve belgeler üzerinden karar verilmektedir. Uygulamada eksik bilgi ve belge verilmesi ya da hiç belge verilmemesi halinde hakem heyetlerine başvuran ve satıcı/sağlayıcılar karşısında asimetrik bilgiye sahip olan tüketiciler mağdur olabilmektedir. Zira hakem heyetlerinin dosyanın mevcut durumu üzerinden tüketici lehine karar verdiği durumlarda ilgili karara itiraz üzerine mahkemede tüketici hakem heyetinin elindeki bilgi ve belge haricinde ek bilgi ve

belgelerle inceleme yapılması sağlanmakta ve bu durumda satıcı/sağlayıcı lehine hakem heyeti kararı iptal edilebilmektedir. Tüketici bu durumda yargılama giderleri ile vekâlet ücretinin ödenmesi zorunluluğuyla karşı karşıya kalmaktadır. Bütün bu sorunları bertaraf etmek amacıyla altıncı fıkrada yapılan değişiklik ile mevcut olduğu halde tüketici hakem heyetine sunulmayan bir bilgi veya belgenin tüketici mahkemesine sunulması nedeniyle kararın iptali halinde tüketici aleyhine yargılama giderine ve vekalet ücretine hükmedilmeyeceğine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 15- “Ceza hükümleri” başlıklı 77 nci maddede yapılan değişikliklerle, Kanuna aykırılık halleri için öngörölmüş bazı idari para cezaları, fiilin ağırlığı, failin kusuru ve ekonomik durumu dikkate alınarak ve orantılılık, ölçölülük ve caydırıcılık ilkeleri gözetilerek yeniden düzenlenmektedir.

MADDE 16- 6502 sayılı Kanununun 78 inci maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklik ile idari yaptırım kararı verilmesi ve uygulanmasına ilişkin bürokrasinin azaltılması ve sürecin kısaltılması, idari yaptırımlara karşı kanun yoluna başvuru halinde yargı sürecine ilişkin idarenin işlemleri hızlı ve etkin bir şekilde yürütmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 17- Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte uygulamada yaşanabilecek tereddütlerin giderilmesi için 6502 sayılı Kanuna eklenen geçici maddenin;

Birinci fıkrasında, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki tüketici işlemlerine, bunların hukuken bağlayıcı olup olmadıklarına ve sonuçlarına bu işlemler hangi kanun yürürlükte iken gerçekleşmiş ise kural olarak o kanun hükümleri uygulanacağı belirtilmektedir. Ancak bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulan ve hâlen geçerli olan belirsiz süreli sözleşmelerin bu Kanuna aykırı hükümleri yürürlük tarihinden itibaren uygulanmayacaktır.

İkinci fıkrasına göre, halen inşaatı devam eden devre tatil projelerinin tamamlanabilmesi ve bu projelerde devre tatil satın almış olan tüketicilerin mağduriyet yaşamalarının engellenmesi amacıyla bu maddenin yayımı tarihinden önce yapı ruhsatı alınmış olan taşınmazlarda 50 nci maddenin mülga sekizinci fıkrası kapsamında tüketicilerin tüm ödemelerinin teminat altına alınmış olması şartıyla bu maddenin yayımı tarihinden itibaren 3 yılı geçmemek üzere mevcut yapı ruhsatı geçerlilik tarihi süresince tüketicilere yönelik olarak devre mülk veya en fazla on yıl süreli şahsi hakka dayalı devre tatil satışı yapılabilecektir. Ancak, 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun sekizinci bölümü hükümleri kapsamında kurulan devre mülk hakkı veren sözleşmeler hariç olmak üzere, tüketicilerle müşterek mülkiyet payına bağlı aynı hak sağlayan devre tatil sözleşmesi kurulamayacaktır.

Üçüncü fıkrasında, bu maddenin yayımı tarihinden önce kurulan devre tatil sözleşmeleri ile ikinci fıkra kapsamında kurulan sözleşmeler hakkında bu maddenin yayımlandığı tarihten önceki Kanun hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmaktadır. Ayrıca bu sözleşmeler hakkında, söz konusu hükümlerle birlikte bu Kanunun 8 inci maddesiyle değiştirilen 6502 sayılı Kanununun 50 nci maddesinin onuncu fıkrası hükmü de uygulanacaktır.

Dördüncü fıkrasına göre, tüketici hakem heyetleri ile tüketici mahkemelerinin görev alanındaki parasal sınırlar değiştirildiği için göreve ve yetkiye ilişkin yeni düzenlemelerin derhal uygulanması yerine, tüketici hakem heyetlerine başvuru yapıldığı ve tüketici mahkemelerinde dava açıldığı tarihteki göreve ilişkin hükümlerin uygulanması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 18- Yürürlük maddesidir.

MADDE 19- Yürütme maddesidir.

TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “kalan borcun en az onda” ibaresi “sözleşmede yer alan bedelin en az onda” şeklinde değiştirilmiş ve “kalan borcun” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2- 6502 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Cayma hakkı süresi içinde kredi borcunun tamamının erken ödenmesi halinde bildirim aranmaksızın bu madde hükümleri uygulanır.”

MADDE 3- 6502 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “oranında değişiklik yapılması hâlinde” ibaresi “oranının artırılması durumunda” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- 6502 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sigorta, yan finansal ürün ve hizmet sunumu

MADDE 29- (1) Tüketicinin yazılı veya kalıcı veri saklayıcısı aracılığıyla açık talebi olmaksızın kredi bağlantılı sigorta yaptırılamaz. Kredi veren, kredi bağlantılı sigorta içermeyen bir sözleşmeyi de tüketiciye teklif etmek koşuluyla kredi bağlantılı sigorta yaptırılmasını içeren bir kredi sözleşmesini tüketiciye sunabilir.

(2) Tüketicinin istediği sigorta şirketinden sağladığı teminat, kredi veren tarafından kabul edilmek zorundadır. Kredi bağlantılı sigortanın; kredi borcunun geri ödenme teminatını sağlama amacıyla, meblağ sigortalarında kalan borç tutarıyla ve vadesiyle uyumlu olması gerekir.

(3) Tüketici kredisi sözleşmesi, kredi ile ilgili olanlar hariç yan finansal ürün ve hizmetlerin satın alınması şartına bağlanamaz.”

MADDE 5- 6502 sayılı Kanunun 38 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sigorta, yan finansal ürün ve hizmet sunumu

MADDE 38- (1) Tüketicinin yazılı veya kalıcı veri saklayıcısı aracılığıyla açık talebi olmaksızın kredi bağlantılı sigorta yaptırılamaz. Konut finansmanı kuruluşu, kredi bağlantılı sigorta içermeyen bir sözleşmeyi de tüketiciye teklif etmek koşuluyla kredi bağlantılı sigorta yaptırılmasını içeren bir konut finansmanı sözleşmesini tüketiciye sunabilir.

(2) Tüketicinin istediği sigorta şirketinden sağladığı teminat, konut finansmanı kuruluşu tarafından kabul edilmek zorundadır. Kredi bağlantılı sigortanın; kredi borcunun geri ödenme teminatını sağlama amacıyla, meblağ sigortalarında kalan borç tutarıyla ve vadesiyle uyumlu olması gerekir.

(3) Konut finansmanı sözleşmesi, kredi ile ilgili olanlar hariç yan finansal ürün ve hizmetlerin satın alınması şartına bağlanamaz.”

MADDE 6- 6502 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Ön ödemeli konutun sözleşmede taahhüt edilen süre içinde tüketiciye teslim edilmesi zorunludur. Bu süre her halükarda sözleşme tarihinden itibaren kırk sekiz ayı geçemez. Kat irtifakının tüketici adına tapu siciline tescil edilmesiyle birlikte zilyetliğin devri hâlinde de devir ve teslim yapılmış sayılır.”

MADDE 7- 6502 sayılı Kanununun 48 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi ve beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye beşinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut altıncı fıkra yedinci fıkra olarak teselsül ettirilmiş ve aynı fıkroda yer alan “tüketici ile satıcı ve sağlayıcının” ibaresi “tüketici, satıcı ve sağlayıcı ile mesafeli sözleşme kurulmasına aracılık eden aracı hizmet sağlayıcının” şeklinde değiştirilmiştir.

“Tüketicinin isteği veya kişisel ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanan mallara ilişkin sözleşmeler haricinde mal satışlarında bu süre her halükarda otuz günü geçemez.”

“(5) Oluşturdukları sistem ile satıcı veya sağlayıcı adına mesafeli sözleşme kurulmasına aracılık eden aracı hizmet sağlayıcılar, sistem aracılığıyla kurulan mesafeli sözleşmelerden doğan hak ve yükümlülüklerin kullanım süresi boyunca tüketicilerin yönetmelikle belirlenen hususlara ilişkin talep ve bildirimlerini iletebilmelerine ve takip edebilmelerine elverişli bir sistemi kurmak ve kesintisiz olarak açık tutmakla yükümlüdür.”

“(6) Aracı hizmet sağlayıcısı olarak faaliyet gösterenler aracılık ettikleri mesafeli sözleşmelere ilişkin aşağıda yer alan hususlardan;

a) Tüketicie ön bilgilendirmenin yapılmasından, teyidinden ve ispatından satıcı veya sağlayıcı ile birlikte müteselsilen,

b) Veri girişinin satıcı veya sağlayıcı tarafından yapıldığı durumlar hariç olmak üzere, yönetmelikle belirlenen ön bilgilendirmede bulunması zorunlu hususlardaki eksikliklerden,

c) Bu maddede yer alan hususlardan dolayı tüketicilerin satıcı veya sağlayıcılar ile yaptıkları işlemlere ilişkin kayıtların tutulmasından ve istenilmesi hâlinde bu bilgilerin ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile tüketicilere verilmesinden,

ç) Satıcı veya sağlayıcı ile yaptıkları aracılık hizmetine ilişkin sözleşmeye aykırı uygulamaları nedeniyle satıcı ve sağlayıcıların bu madde hükümlerine aykırı davranmasına sebep oldukları her bir işlemde,

d) Satıcı veya sağlayıcı adına bedel tahsil etmesi halinde, mal veya hizmetin tüketiciye teslim veya ifası sonrası bedelin satıcıya veya sağlayıcıya aktarıldığı durumlar ile Kanununun 11 inci ve 15 inci maddelerinde yer alan hakların kullanımı hariç olmak üzere teslim veya ifa ile cayma hakkına ilişkin yükümlülüklerden satıcı veya sağlayıcı ile birlikte müteselsilen,

e) Satıcı veya sağlayıcı onayı olmaksızın düzenledikleri kampanyalı, promosyonlu veya indirimli satışlarda, sözleşmenin hiç ya da gereği gibi ifa edilmemesinden,

f) Ön bilgilendirmede yer alan hususlar ile reklamlarında yer alan bilgilerin uyumlu olmasından ve ispatından, sorumludur.”

MADDE 8- 6502 sayılı Kanununun 50 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde, altıncı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “Devre mülk hakkı veren sözleşmeler hariç olmak üzere, cayma” ibaresi “Cayma” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiş, sekizinci, dokuzuncu ve onuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve on birinci fıkrasında yer alan “,ön ödemeli satışlar” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

“(2) Devre tatil sözleşmeleri ile sağlanan hakkın şahsi veya aynı bir hak olması ya da devre tatil satışının finansal kiralama ile yapılması bu maddenin uygulanmasını engellemez. 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun sekizinci bölümü hükümleri kapsamında kurulan devre mülk hakkı veren sözleşmeler hariç olmak üzere, tüketicilerle mülkiyet payına bağlı aynı hak sağlayan devre tatil sözleşmesi kurulamaz. Kooperatif veya ticaret şirketi ortaklığı ya da dernek veya vakıf üyeliği suretiyle devre tatil hakkı tanınmaz. Devre tatile konu mal üzerinde aynı hak sahibi olmayanlar devre tatil satışı yapamaz.” “Bu yasağa rağmen, tüketiciden herhangi bir bedel alınması durumunda alınan bedel tüketiciye

derhal iade edilir. Ayrıca tüketicuyu borç altına sokan her türlü belge tüketici yönünden geçersizdir.”

“(8) Devre mülk hakkı veren sözleşmeler de dahil olmak üzere tüketicilerle ön ödemeli devre tatil sözleşmesi kurulamaz.

(9) Devre mülk hakkı veren sözleşmeler hariç olmak üzere, devre tatil sözleşmeleri en fazla on yıl için kurulur.

(10) Tüketici, şahsi hak sağlayan devre tatil sözleşmesinden kaynaklanan tatil hakkını belirli bir dönem için kullanmayacağını tatilin başlayacağı tarihten en az doksan gün önce sağlayıcıya bildirirse, o dönem için tüketiciden herhangi bir isim altında bir bedel talep edilemez.”

MADDE 9- 6502 sayılı Kanuna 57 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 57/A maddesi eklenmiştir.

“Yenilenmiş ürünler

MADDE 57/A- (1) Yenilenmiş ürünler; donanım, yazılım veya fiziki özelliklerinde iyileştirme yapılarak tekrar satışa sunulan kullanılmış mallardır.

(2) Yenilenmiş ürünlere tüketiciye teslim tarihinden itibaren asgari bir yıl garanti verilmesi zorunludur. Ancak özelliği nedeniyle bazı malların garanti şartları Bakanlıkça başka bir ölçü birimi ile de belirlenebilir.

(3) Yönetmelikle belirlenen mallar ancak Bakanlıkça yetkilendirilen merkezlerde yenilenmesi şartı ile yenilenmiş ürün olarak satılabilir.

(4) Yenileme merkezlerinin Bakanlıktan yetki belgesi alması zorunludur.

(5) Elektronik kimlik bilgisi bulunan malların kullanılmış ve kayıtlı olduğuna ilişkin doğrulama yapılmasının gerektiği durumda bu doğrulamalar Bakanlık, yenileme merkezi ve yetkili alıcı tarafından Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara göre Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu kayıtlarından yapılır.

(6) Hangi malların yenileme merkezi tarafından yenileneceği, yenileme merkezlerinin kuruluşu ve sorumluluğu ile diğer uygulama usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 10- 6502 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin ikinci fıkrasına “belgesi almak” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve tüm yetkili servis istasyonlarına ilişkin bilgileri güncel olarak Bakanlıkça oluşturulan sisteme kaydetmek” ibaresi, beşinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu servis istasyonlarının, her türlü mecrada ve faaliyetlerinde kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde “özel servis” ibaresini kullanması zorunludur.”

“(7) Garanti süresi bittikten sonra Bakanlıkça belirlenen kullanım ömrü süresince mala ilişkin satış sonrası hizmetin üretici veya ithalatçı tarafından sağlanmaması halinde tüketici zararın tazminini talep edebilir.

(8) Satış sonrası hizmet sunulması zorunlu olan mallar, oluşturulması gereken asgari yetkili servis istasyonu sayıları, azami tamir süreleri, servis istasyonlarının sorumlulukları ile diğer uygulama usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 11- 6502 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin beşinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Başkanın toplantıya katılamadığı hallerde Kurula Bakanlığın ilgili genel müdür yardımcısı başkanlık yapar.”

MADDE 12- 6502 sayılı Kanunun 66 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Bakanlık, tüketici işlemleri ile tüketiciye yönelik uygulamalardan doğabilecek uyuşmazlıklara çözüm bulmak amacıyla tüketici hakem heyetleri oluşturmakla görevlidir. Tüketici hakem heyetlerinin yetki alanı ile iş bölümü Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 13- 6502 sayılı Kanununun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde, üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş ve dördüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “on” ibaresi “bin” şeklinde değiştirilmiştir.

“Tarafların İcra ve İflas Kanunundaki hakları saklı kalmak kaydıyla; değeri otuz bin Türk Lirasının altında bulunan uyuşmazlıklarda tüketici hakem heyetlerine başvuru zorunludur.”

“Tüketici hakem heyetinin bulunmadığı yerlerde ise başvurular o ilçe kaymakamlığına yapılabilir.”

“Yapılan bu başvurular, kaymakamlıklarca gereği yapılmak üzere Bakanlıkça belirlenen yetkili tüketici hakem heyetine iletilir.”

MADDE 14- 6502 sayılı Kanununun 70 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ve ikinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasının birinci cümlesine “bulunduğu” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya tüketicinin yerleşim yerinin bulunduğu” ibaresi ve altıncı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Tüketici hakem heyeti kararları tarafları bağlar.”

“Tüketici hakem heyeti tarafından tebliği gereken evrakın taraflara veya vekillerine 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 107/A maddesi hükümlerine göre elektronik ortamda tebliği yapılır, bu kapsamda elektronik ortamda tebligat yapılamadığı durumlarda 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.”

“Ancak, mevcut olduğu halde tüketici hakem heyetine sunulmayan bir bilgi veya belgenin tüketici mahkemesine sunulması nedeniyle kararın iptali halinde tüketici aleyhine yargılama giderine ve vekalet ücretine hükmedilemez.”

MADDE 15- 6502 sayılı Kanununun 77 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “23 üncü,” “33 üncü,” ve “48 inci,” ibareleri madde metninden çıkarılmış, “57 nci maddelerinde belirtilen yükümlülüklerle aykırı hareket edenler” ibaresi “57 nci maddeleri ve 48 inci maddesinin ikinci, üçüncü, dördüncü, altıncı ve yedinci fıkralarında belirtilen yükümlülüklerle aykırı hareket edenler ile 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca malları süresinde teslim veya monte etmeyenler” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasına “Bu Kanunun” ibaresinden sonra gelmek üzere “23 üncü,” ibaresi, “29 uncu,” ibaresinden sonra gelmek üzere “33 üncü,” ibaresi eklenmiş, aynı fıkrada yer alan “ve 50 nci maddesinin dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci, dokuzuncu ve on birinci” ibaresi madde metninden çıkarılmış, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde, beşinci fıkrasında yer alan “ve 50 nci maddelerinin ikinci fıkralarında” ibaresi “maddesinin ikinci fıkrasında” şeklinde, aynı fıkrada yer alan “Lirası” ibaresi “Lirası; 44 üncü maddesinde belirtilen yükümlülüklerle aykırı hareket edenler hakkında teslim edilmeyen her konut için yetmiş bin Türk Lirası” şeklinde, sekizinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “üçüncü fıkrasında,” ibaresi “üçüncü fıkrasında ve” şeklinde değiştirilmiş, aynı cümlede yer alan “ve 50 nci maddesinin sekizinci fıkrasında” ibaresi madde metninden çıkarılmış, ikinci cümlesinde yer alan “ve 50 nci maddenin sekizinci fıkrasına” ibaresi madde metninden çıkarılmış, onuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, on ikinci fıkrasının (ç) bendine “yerel düzeyde” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya uydu üzerinden” ibaresi eklenmiş, (e) bendinde yer alan “İnternet” ibaresi “Uydu üzerinden yayın yapan televizyon kanalı veya internet” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkraya aşağıdaki cümleler, on dördüncü fıkrasına “Kanunun” ibaresinden sonra gelmek üzere “48 inci maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen yükümlülüklerle aykırı hareket edenler hakkında bir

milyon Türk Lirası,” ibaresi eklenmiş, 15 inci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “yirmi beş bin” ibaresi “seksen bin” şeklinde, “birine kadar” ibaresi “biri oranında” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler ve on dokuzuncu fıkrasına “Bu maddenin” ibaresinden sonra gelmek üzere “ikinci, dördüncü” ibaresi, “idari para cezaları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile devre tatil satışlarına ilişkin idari para cezaları” ibaresi eklenmiş, fıkra da yer alan “yirmi beş bin” ibaresi “seksen bin” şeklinde, “yüz milyon” ibaresi “yüz yirmi milyon” şeklinde değiştirilmiştir.

“(4) Bu Kanunun;

a) 50 nci maddesinin dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci, dokuzuncu, onuncu ve on birinci fıkralarında belirtilen yükümlülüklerin her birine aykırı hareket eden satıcı veya sağlayıcılar hakkında, aykırılığın tespit edildiği tarih itibarıyla bir takvim yılında proje başına beş milyon Türk Lirasını geçmemek üzere aykırılığı tespit edilen her bir işlem veya sözleşme için üç bin beş yüz Türk Lirası idari para cezası uygulanır.

b) 50 nci maddesinin;

1) İkinci fıkrasına aykırı olacak şekilde tüketicilerle mülkiyet payına bağlı aynı hak sağlayan devre tatil sözleşmesi kuran, kurulmasına aracılık edenler ile kooperatif veya ticaret şirketi ortaklığı ya da dernek veya vakıf üyeliği suretiyle devre tatil hakkı tanıyanlar ile bu işleme aracılık edenler, devre tatile konu mal üzerinde aynı hak sahibi olmadığı halde devre tatil satışı yapanlar,

2) Sekizinci fıkrasına aykırı olacak şekilde tüketicilerle ön ödemeli devre tatil sözleşmesi kuran veya kurulmasına aracılık edenler,

hakkında üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası uygulanır. Bu bentte yer alan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde ayrıca bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.”

“(10) Bu Kanunun;

a) 57/A maddesine aykırı hareket edenler hakkında, yenileme yetki belgesi gerektiren mallarla ilgili olarak belgesi olmaksızın yenileme faaliyetinde bulunulması halinde beş yüz bin Türk Lirası; yenilenmiş ürün satışında tespit edilen aykırılık ve eksikliklerle ilgili olarak her bir işlem için beş yüz Türk Lirası idari para cezası uygulanır.

b) 58 inci maddesine aykırı davranan üretici ve ithalatçılar hakkında;

1) Satış sonrası hizmet yeterlilik belgesinin alınmaması durumunda üç yüz on beş bin Türk Lirası;

2) Bakanlıkça oluşturulan sisteme kayıt yapılmaması veya kaydın güncellenmemesi durumunda beş bin Türk Lirası;

3) Satış sonrası hizmet yeterlilik belgesi alındıktan sonra asgari servis istasyonu sayısının sağlanamadığı durumlarda eksik kalan her bir servis istasyonu için otuz beş bin Türk Lirası;

4) Servis istasyonlarında tespit edilen eksiklik ve aykırılıklarla ilgili olarak her bir servis istasyonu için beş bin Türk Lirası;

idari para cezası uygulanır.

c) 58 inci maddesinin beşinci fıkrası hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında beş bin Türk Lirası idari para cezası uygulanır.”

“Bu cezalarla birlikte aykırılığın internet ortamı üzerinden gerçekleştirilmesi hâlinde, ihlalin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL vb. şeklinde) erişimin engellenmesine Reklam Kurulu tarafından karar verilebilir. Ancak, teknik olarak ihlale ilişkin içeriğe erişimin engellenmesi yapılamadığı veya ilgili içeriğe erişimin engellenmesi yoluyla ihlalin önlenemediği durumlarda, internet sitesinin tümüne yönelik olarak erişimin engellenmesi kararı verilebilir. Bu karar uygulanmak üzere 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 6/A maddesi gereğince Erişim Sağlayıcıları Birliğine gönderilir. Bu karara

karşı sulh ceza hakimliğine başvurulabilir. Sulh ceza hakimliğince verilen karara karşı ise 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz edilebilir.”
“Bir önceki mali yıl gayrisafi gelirinin oluşmaması halinde, oluşan en son tarihli gayrisafi geliri dikkate alınır. Gayrisafi gelirin bildirilmediği veya yanlış bildirildiği durumlarda üç milyon Türk Lirası idari para cezası uygulanır. Devre tatil satışlarında ise ihtara rağmen aykırılığın devamı halinde üç milyon Türk Lirası idari para cezası verilir.”

MADDE 16- 6502 sayılı Kanunun 78 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Bu Kanunun 77 nci maddesinin on ikinci ve on üçüncü fıkralarında öngörülen idari yaptırım kararları Reklam Kurulu tarafından; diğer fıkralarında öngörülen idari yaptırım kararları ise Bakanlık tarafından verilir. Bakanlık bu yetkisini taşrada ticaret il müdürlüklerine devredebilir.”

MADDE 17- 6502 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki tüketici işlemlerine, bunların hukuken bağlayıcı olup olmadıklarına ve sonuçlarına bu işlemler hangi kanun yürürlükte iken gerçekleşmiş ise kural olarak o kanun hükümleri uygulanır. Ancak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulan ve halen geçerli olan belirsiz süreli tüketici sözleşmelerinin bu Kanuna aykırı hükümleri yürürlük tarihinden itibaren uygulanmaz.

(2) Bu maddenin yayımı tarihi itibarıyla yapı ruhsatı alınmış olan devre tatile konu taşınmazlarda, tüketicilerin tüm ödemelerinin teminat altına alınmış olması şartıyla bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç yılı geçmemek üzere mevcut yapı ruhsatı geçerlilik tarihi süresince ön ödemeli satış yalnızca devre mülk veya en fazla on yıl süreli şahsi hakka dayalı devre tatil satışı olarak yapılabilir.

(3) Bu maddenin yayımlandığı tarihten önce kurulan devre tatil sözleşmeleri ve ikinci fıkra kapsamında kurulan sözleşmeler hakkında idari para cezası hükümleri de dahil olmak üzere bu maddenin yayımlandığı tarihten önceki Kanun hükümleri ile birlikte bu maddeyi ihdas eden Kanunun 8 inci maddesiyle değiştirilen 6502 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin onuncu fıkrası hükmü uygulanır.

(4) Bu Kanunun 66 ncı, 68 inci ve 73 üncü maddeleri gereğince tüketici hakem heyetlerine yapılan başvurular ile mahkemelerde açılmış olan davalar için söz konusu başvuruların yapıldığı ve davaların açıldığı tarihte yürürlükte bulunan görev ve yetkiye ilişkin hükümler uygulanır.”

MADDE 18- Bu Kanunun;

a) 8 inci maddesi, 15 inci maddesiyle değiştirilen 6502 sayılı Kanunun 77 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile 17 nci maddesiyle 6502 sayılı Kanuna eklenen geçici 3 üncü maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları yayımı tarihinde,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinden altı ay sonra,
yürürlüğe girer.

MADDE 19- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.